

An abstract graphic featuring a bright yellow sphere resting on top of a dark, three-dimensional pyramid. The pyramid is oriented with one of its triangular faces pointing towards the right. The background is a solid, muted brown color.

Eksterne læringsmiljøer og trivsel

Et oplæg på Myrthuegård

Fredag d. 1. marts - 2024

Hvad er trivsel hos børn?

Man kan også stille spørgsmålet:

Hvad er det gode liv?

Vi skal være opmærksomme på ikke at lave et forkert narrativ om en hel generation

Hvad ved vi lige nu?

Trivselsundersøgelse dec. 2023:

- <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13764890/ny-stor-undersogelse-unge-pa-danske-ungdomsuddannelser-trives?publisherId=12056383&lang=da>
- *Ny stor undersøgelse blandt mere end 11.000 elever på 100 danske ungdomsuddannelser nuancerer det eksisterende billede af unges massive mistrivsel. Mere end 80% af de unge på tværs af ungdomsuddannelserne trives rigtig godt, og trivslen er stort set ligeligt fordelt mellem uddannelser og mellem drenge og piger.*

Der er noget med tallet: 80%

Hvad ved vi om de 20 %?

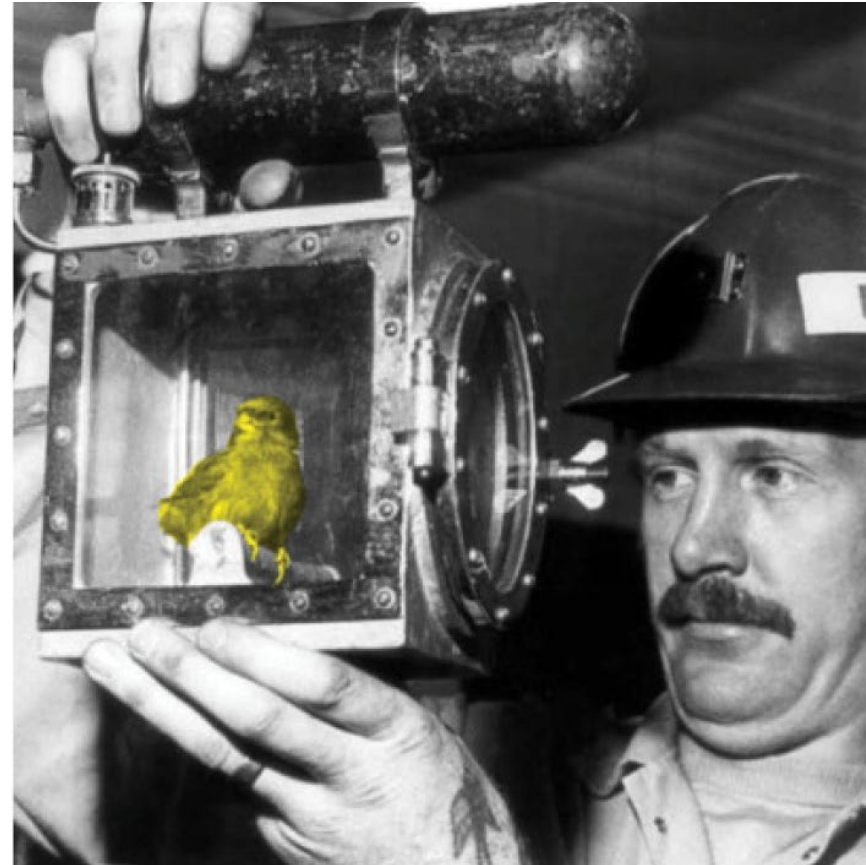
Øget antal diagnoser

Et voksende skolefravær

Børn der keder sig i skolen

Konkurrence på faglige præstationer

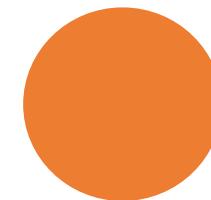
Keder de sig
bare, eller er
de
kanariefugle??

Hartmut Rosa

Accelerationssamfundet/
højhastighedsamfundet

Resonans

Vi ved at lykke og tillid hænger sammen

En modig blomsterhandler i Esbjerg

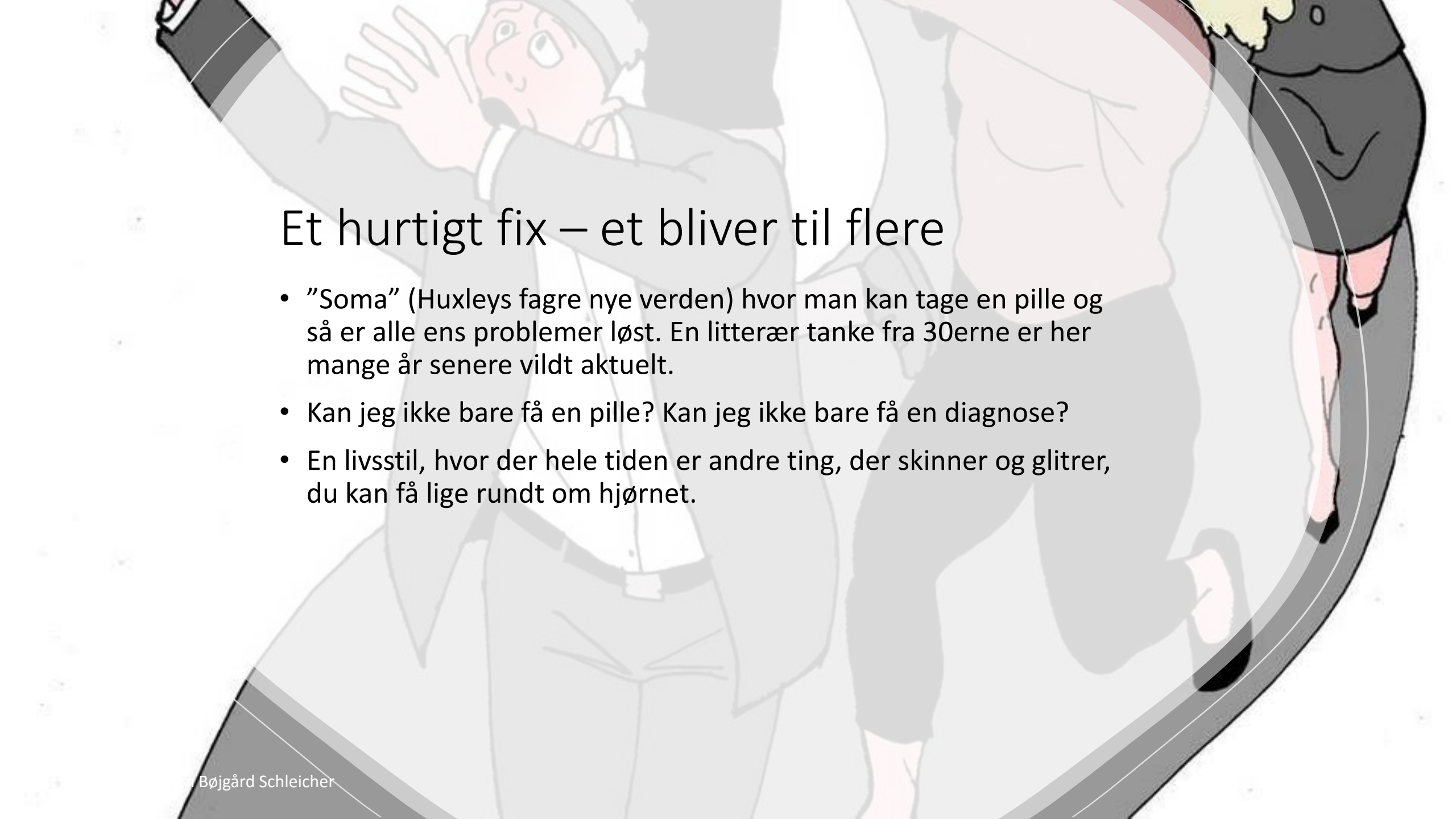
Aristoteles og antikkens hovedfokus

Hedonia:

Den lykke – eller lykkefølelse jeg kan få, lige nu og her.

Stræben efter den øjeblikkelige sanselige nydelse (Kan føre til manglende impuls kontrol)

Hedonia handler om OUTCOME, summen af rare følelser.

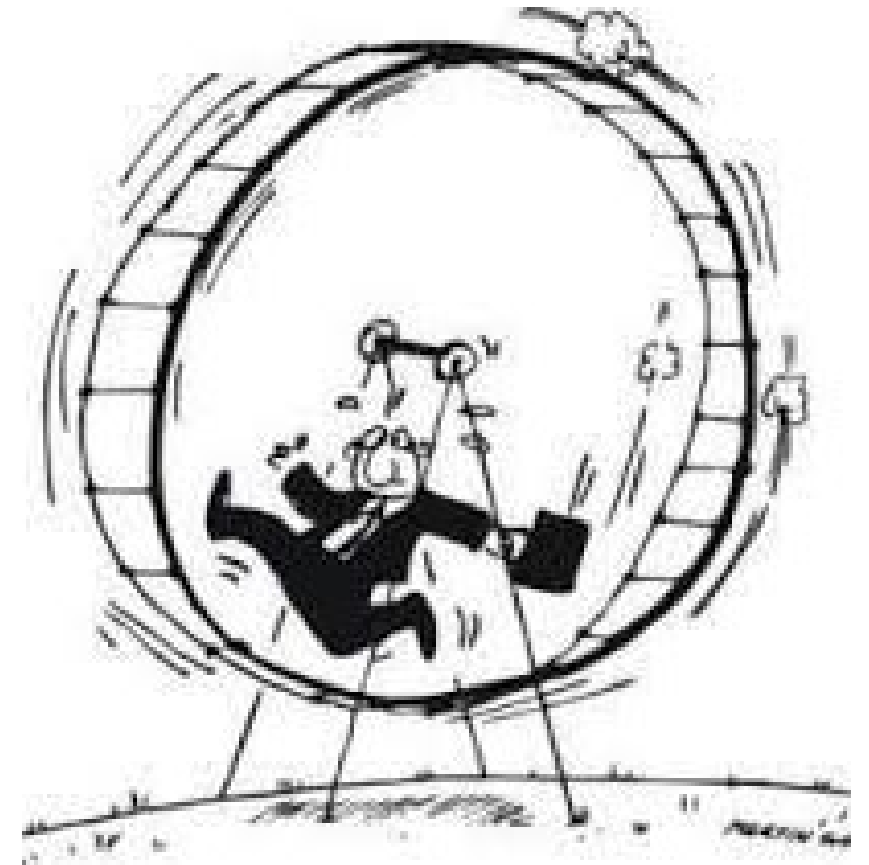

Et hurtigt fix – et bliver til flere

- "Soma" (Huxleys fagre nye verden) hvor man kan tage en pille og så er alle ens problemer løst. En litterær tanke fra 30erne er her mange år senere vildt aktuelt.
- Kan jeg ikke bare få en pille? Kan jeg ikke bare få en diagnose?
- En livsstil, hvor der hele tiden er andre ting, der skinner og glitrer, du kan få lige rundt om hjørnet.

Den hedonistiske trædemølle

- Hvis man er opdraget i den ånd, er der en vis chance for ikke at blive tilfredsstillet:
- **Man kan aldrig få nok af det, man ikke har behov for**
- Plastiske operationer, tøj, mode – skolen er kedelig – fordybelse er kedeligt
- Den Hedonistiske Trædemølle

Eudaimonia – dyder - mening

Eudaimonia:

At være dygtig, at øve sig, at blive bedre.

Man viser en form for robusthed.

Der er ting man **skal** gøre - ikke for at få tilfredsstillt øjeblikkelige behov, men for at gøre noget i en retning der er større end en selv – måske endda næstekærlighed.

Opdragelse/dannelse til eudaimonia

- Man er måske blevet opdraget til at arbejde for at nå mål, men også at være tilfreds med processen. At det er lige nu i arbejdet med og for andre, og udviklingen af egne evner, der afspejler den rigtige lykke. Den ægte trivsel.
- Eudaimonia handler om vejen, processen, indholdet. Hvad er årsagen til, at du har det godt?
- Der er noget, der er større end dig selv
- Og her kommer skolen og eksterne tilbud så på banen ift. fagene, aktiviteterne, de andre og omgivelserne – selve omverden
- Summeøvelse om dette sidste udsagn

PERMA

- POSITIVE EMOTIONER
- ENGAGEMENT
- RELATIONER
- MENING
- ACHIEVEMENT (OPLEVELSEN AF AT MESTRE)

Flow

Fuld koncentration og opmærksomhed
Høj grad af indre motivation
Udfordring og kompetencer der matcher
Manglende tidsfornemmelse
Virkelyst og fordybelse

Flow

Forestillingen om at der findes en optimal zone for udvikling handler om at det, der er lært, er rutine og vi skal op i flow – zonen eller Vygotskys NZU

Det er en bevægelse mellem udfordringen og den personlige kapacitet

En helt utrolig finmekanik

- En lille historie
- Summeøvelse:

Hvad tænker I omkring denne lille historie sat i relation til almen viden om trivsel og eksterne læringsmiljøer?

Tryghed og læring

Læring:

At flytte en person fra en position til en anden

En proces der kræver: Indhold, samspil og motivation

En proces der ofte afføder modstand

Læringsmodstand er et sundhedstegn

Tryghed:

Man er hjemmevant

Man kan få lov at være sig selv

Man kender stedets normalitet

Der er nogen der hilser på mig og kender mit navn

Kan eksterne læringsmiljøer noget ift. trivsel?

Problem:

Når børn besøger eksterne læringsmiljøer er de ofte gæster på visit. Det at være gæst har nogle ulemper, når det handler om trivsel

Summeøvelse: Hvilke ulemper, kan I opliste?

Relationen

Det kræver en god relation til børn, hvis man vil have dem til at føle sig hjemme og velkomne. Så en væsentlig relationskompetence hos den voksne professionelle er afgørende.

Kan der være flere relationskompetente voksne til stede udover dem, der får løn?

Udfordring 1

At være og at føle sig hjemme: Realen og Finland som eksempler

Man trives ofte/normalt på sin hjemmebane.

Altså steder, hvor man er vant til at komme, hvor man har sig selv – sin sjæl med.

Hvor der er artefakter, som spejler hjemmevanthed.

Dette er ikke nemt at etablere på steder, hvor man er en sjælden gæst.

Udfordring 2

Mange eksterne læringsmiljøer er ikke kun børnenes.

Der er kunder i butikken, så rummet deles med en masse andre aldersgrupper og turister etc...

Udfordring 3

Måske er der slet ikke en børnekultur til stede i opmærksomheden hos stedets voksne.
Altså er stedet egentligt et sted for børn?

Eller er stedet et sted, hvor nogle professionelle voksne synes det er helt fantastisk at være?

En række oplagte trivselsskabende tiltag

- Flere besøg gavner trygheden.
- Gør eksterne læringsmiljøer til mere end steder, hvor man er på gæstevisit.
- Gør stederne til oplagte væresteder for børn.
- Stadig med en bevarelse af ærbødigheden for stedets egenart

De voksne professionelle har børn som deres anliggende

Børn får lov at sætte deres præg

Fordybelsesaktiviteter og opmærksomheden på, at nogle gange har børn brug for at udvikle sig, opleve og være i helt eget tempo og i helt egen ret.

Kan de bringes i flow-lignende tilstande?

At der ikke altid for alle børn skal være et bestemt anliggende. At der er ro til netop bare at være. I naturen. I kulturen. (Rosseau – Emile)

<https://www.youtube.com/watch?v=EwSqSvMmkGA>

Lars Qvortrup 15 januar, 2024 i Skolemonitor:

Når man arbejder praksisfagligt, løser man også nogle af trivselsproblemerne. Det gør man, hvis det man arbejder med viser sig at være så meningsfuldt, at man glemmer sig selv til fordel for fællesskabet og for den fælles opgave, man arbejder med.

Det, man arbejder med i skolen, er så vigtigt, at man glemmer at mistrives.

Refleksionsøvelse under gå-turen

Hvordan kan I arbejde med lave aktiviteter, som er både meningsskabende og bringer et flertal af børnene i trivsel?

Giv eksempler på konkrete aktiviteter, som er praktisk opnåelige!

Referencer

Andersen, F. Ø.: Flow i hverdagen. Dansk psykologisk forlag

Bøjgård/Schleicher, 2022: Teoribogen – 15 pædagogiske tænkere. Hans Reitzels Forlag

Trivselsundersøgelse: SDU, december 2023